

30 אפריל 2018

ט"ו אייר, תשע"ח

לכבוד

חה"כ זאב אלקין, השר להגנת הסביבה

הנדון: חו"ד והמלצה לפטור מחובת RIA לתקנות התכנון והבניה (כשירות בקר מורשה להגנת הסביבה), התשע"ח-2018

בהתאם להחלטת הממשלה מספר 2118 מיום 22.10.2014 בנושא 'הפחתת הנטל הרגולטורי', נדרשים כלל הרגולטורים בממשלה להכין דו"ח להערכת השפעות רגולציה (RIA) עם פרסום תזכיר חקיקה ראשית חדשה ועם פרסום טיוטת חקיקת משנה חדשה לעיון הציבור. עם זאת, השר הממונה על הרגולציה רשאי לפטור את משרדו מחובה זו, במקרה שבו השפעת הרגולציה על המפוקחים או על אינטרסים ציבוריים אחרים היא זניחה (סעיף 3 להחלטת הממשלה).

רקע

תיקון 101 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"), כולל בין היתר, הוראות בדבר הקמת מכוני בקרה לבקרת תכנון הבניה במסגרת הליך מתן היתר הבניה ובקרה על ביצועו. בהתאם לחוק, יועברו סמכויות של גורמים מאשרים להם הוקנו לפי חוק סמכויות לעניין הוצאת היתר בניה - וביניהם המשרד להגנת הסביבה - לבקרים מורשים מטעם מכוני הבקרה.

בהתאם לסעיף 158כב(א) לחוק, כפי שתוקן בתיקון מס' 122 לחוק אשר נכנס לתוקף ביום 12.03.18, השר להגנת הסביבה יקבע בתקנות את תנאי הכשירות הנוספים הנדרשים מבקר מורשה לפי סעיף 158כא(א)(2), קרי בקר מורשה לסביבה (להלן – בקר סביבה), וכן רשאי השר לקבוע בתקנות אלו תנאי הכשרה לרבות הכשרה מעשית, השתלמות ובחינות הסמכה.

בקרי הסביבה אינם צפויים להשתלב במכוני הבקרה עם הקמתם, אלא רק בהמשך, לאחר הרחבת פעולתם של מכוני הבקרה לשימושים נוספים. עם זאת, בהתאם לתיקון 122 לחוק יש להתקין את תקנות הכשירות לבקר הסביבה תוך 120 ימים מיום כניסת התיקון לתוקף. אם לאחר התקופה האמורה לא יותקנו התקנות,

הסמכות לקביעת התקנות תועבר לשר האוצר. נושא הכשרת הבקרים הוא נושא מקצועי הנוגע לתחומי אחריות המשרד להגנת הסביבה, ויש חשיבות לכך שהתקנות יותקנו על ידי השר הממונה.

אגף תכנון סביבתי ובניה ירוקה, יחד עם הלשכה המשפטית, גיבש את טיוטת התקנות אותן יש להתקין לפי החוק.

טיוטת תקנות התכנון והבניה (כשירות בקר מורשה להגנת הסביבה), התשע"ח-2018

הקמת מכוני הבקרה נועדה להביא לשיפור באיכות הבניה ולייעל את הליכי רישוי הבניה במדינת ישראל, בין היתר באמצעות ריכוז בקרים מטעם גורמים מאשרים שונים במכון הבקרה. ככל שהמשרד הינו גורם מאשר לפי חיקוק או תכנית, תפקיד בקר הסביבה מטעמו הוא לבדוק תחומים סביבתיים בשלב בקרת התכנון והביצוע אשר הועברו לאחריותו. התקנות קובעות את תנאי הכשירות שיידרשו מבקרי הסביבה בכדי לעבוד במכוני הבקרה, מעבר לתנאי הכשירות שנקבעו עבור בקר כללי לפי החוק. תנאי הכשירות הנוספים נדרשים נוכח חשיבות תחומי הסביבה השונים, מורכבותם והמקצועיות הנדרשת מבקר סביבה. קידום התקנות חשוב לתועלת המשק על מנת להבטיח את מקצועיותם המרבית של בקרי הסביבה ולייעל את הליכי רישוי הבניה תוך שמירה על מניעת מפגעים סביבתיים והגנה על בריאות הציבור.

התקנות מציעות כי תנאי כשירות הייעודיים לבקר סביבה יהיו כל אלה -

- ניסיון מקצועי של חמש שנים לפחות בעיסוק בפועל בתחום רישוי הבניה, לאחר מועד הרישום במרשם ההנדסאים והטכנאים או בפנקס האדריכלים והמהנדסים, לפי העניין.
- ניסיון בעיסוק בחמישה פרויקטים לפחות, לאיטום של מבנים, או עיסוק בחמישה פרויקטים לפחות אשר כלל מניעה או צמצום של מפגע סביבתי או טיפול במפגע סביבתי, וכל זאת במהלך חמש שנים ערב הגשת הבקשה להשתתפות בקורס הכשרה.
- השתתפות בקורס הכשרה שייערך על ידי המשרד, ובסיומו עמידה בהצלחה בבחינת הסמכה. תכני ההכשרה יכללו הכשרה בנושאים סביבתיים שונים אשר בדיקתם נדרשת במסגרת מתן היתר בניה. מובהר כי בקר יהיה כשיר לשמש כבקר סביבה רק בתחומים הסביבתיים לגביהם הוכשר ואשר לגביהם עבר בהצלחה את בחינת ההסמכה.
- שמירת תנאי הכשירות באמצעות דרישה להשתתפות בהשתלמויות שייערכו על ידי המשרד מעת לעת, לכל היותר פעמיים בשנה, בהתאם להודעה שתימסר על ידי המשרד זמן סביר לפני מועד ההשתלמות. עוד מוצע להסדיר את הליך החזרה לכשירות בנסיבות בהן בקר סביבה לא עמד בתנאי הכשירות התקופתיים כאמור, ואת הנדרש ממנו על-מנת לקבל בנסיבות אלה את אישור הכשירות הנדרש.

היקף הנטל הרגולטורי

התקנות חלות על ציבור ממוקד ומצומצם מאד של בקרים אשר יוסמכו כבקרי סביבה. יודגש כי בשלב זה צפויים לפעול חמישה מכוני בקרה בלבד, וזאת ללא בקר סביבה. בכל מקרה לא צפוי שיהיה מספר רב של מכונים גם בהמשך. המשרד הוא הגורם אשר יערוך את ההכשרות, ההכשרה אינה כרוכה בעלות כספית לבקרים, אלא בהשקעת הזמן הכרוך בהשתתפות בהכשרה ובשמירת הכשירות. יודגש כי מדובר בתנאים נוספים על תנאי הכשירות וההכשרה שהבקרים ממילא נדרשים לעמוד בהם כפי שהוגדר לבקרים כלליים לפי החוק. התוספת הרגולטורית לפי התקנות המוצעות היא זניחה, לעומתה יש תועלת רבה למשק כתוצאה מהכשרת הבקרים לרמת מקצועיות ומומחיות אשר תאפשר לייעל את הליכי הבדיקה הסביבתיים תוך שמירה על הסביבה ועל הציבור.

לאור חשיבות התקנות, הדחיפות בקידומן, ולנוכח העובדה כי מתקיימים במקרה זה התנאים הנדרשים למתן פטור מהליך RIA, המלצתי היא לפטור תקנות אלו מחובת הליך RIA.

לאור האמור לעיל, אודה לאישור לפטור מחובת הליך RIA לטיוטת טיוטת תקנות התכנון והבניה (כשירות בקר מורשה להגנת הסביבה), התשע"ח-2018

בברכה,

ד"ר אוהד קרני

מנהל תחום מדיניות רגולציה

העתקים:

ישראל דנציגר, מנכ"ל

עו"ד דלית דרור, יועמ"שית

גלית כהן, סמנכ"לית תכנון ופיתוח בר קיימא

שחר סולר, ראש אגף תכנון סביבתי ובניה ירוקה

עו"ד טל זס"ק

אילה גלדמן, מנהלת תחום רישוי בניה וועדות מקומיות